

PROGRAM
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKOLNO – PRZEDSZKOLNYM
W DĄBROWACH

Niniejszy dokument obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i dokonania właściwych wyborów zawodowych. WSDZ zakłada, że wybór ścieżki rozwoju zawodowego jest procesem, w czasie którego uczeń poznaje samego siebie, zawody, szkoły i rynek pracy.

I. Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują:

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty*, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia,

- *Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.*, wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły,

- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 ze zm., 2018 r. poz. 1647),

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 r. poz.703),

- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno - pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2018 r. poz. 1601),

- Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2018 poz. 1675)

- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 r. poz. 325 z późn. zm.)

1. Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Dąbrowach

Celem orientacji zawodowej w przedszkolu jest nauczenie dzieci opowiadać o sobie, o tym kim chciałyby zostać i co lubią robić.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

2. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- . uczniów,
- . rodziców,
- . nauczycieli.

3. Przykłady działań kierowanych do uczniów:

- doraźnie, w ramach potrzeb udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- zapoznać uczniów z formą „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);

- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- stwarzanie uczniom klas VII–VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, tablice informacyjne;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych.

4. Przykłady działań kierowanych do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

5. Przykłady działań kierowanych do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: bibliotekę publikacji, stronę www szkoły, tablice informacyjne,);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

6. Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania;
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, a także wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych

zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);

- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. szkolne targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy).

7. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, oligofrenopedagog, logopeda,). Poniżej przedstawiono zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Osoby pełniące funkcje doradcy zawodowego:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów (doraźnie, w razie potrzeby).
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;

- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby współpracujące ze szkołą np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

8. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w sali, w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny. Doradca zawodowy ma zapewniony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych.

Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.);
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.);
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka, kserokopiarka);
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.);
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.);
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.;
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

9. Sojusznicy – sieć współpracy

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP):

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki doskonalenia nauczycieli (ODN):

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Biblioteki pedagogiczne:

- udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie, wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

Szkoły ponadpodstawowe (szkoły programowo wyższe):

- udzielanie osobom zainteresowanym informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji, itp.;
- prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

Stowarzyszenia branżowe:

- udzielanie informacji o istniejących firmach, potencjalnych pracodawcach w danej branży.

Cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze:

- udostępnianie informacji o organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle;
- wyszukiwanie pracodawców (rzemieślników, u których uczniowie w przyszłości mogą realizować praktyczną naukę zawodu);
- organizowanie konkursów zawodoznawczych dla dzieci i młodzieży.

Ochotnicze hufce pracy (OHP): centra edukacji i pracy młodzieży, mobilne centra informacji zawodowej, młodzieżowe centra kariery:

- prowadzenie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery;
- prowadzenie seminariów, konferencji, warsztatów;
- wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych;
- umożliwianie udziału w różnych szkoleniach uczniom, którzy z rozmaitych powodów nie ukończyli szkoły podstawowej w przewidzianym terminie;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.

Pracodawcy:

- aranżowanie spotkań przedstawicieli firm z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do firm i obserwacji zawodowych;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy.

Kuratoria oświaty, urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, urzędy miast i gmin:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);

10. Ewaluacja:

- obserwacje,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z uczniami,
- analiza efektów pracy,
- analiza dokumentacji

**PROGRAM REALIZACJI
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKOLNO - PRZEDSZKOLNYM W
DĄBROWACH
ROK SZKOLNY 2023/2024**

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Dąbrowach obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym realizowanym w szkole, podlegające wewnętrznej ewaluacji. Dla działań tych, zaplanowanych na rok szkolny 2019/2020, zostają określone adresaci, realizatorzy oraz partnerzy.

Program realizacji doradztwa zawodowego został opracowany w oparciu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego i zawiera:

1. Podstawy prawne
2. Założenia ogólne
3. Cel ogólny doradztwa zawodowego
4. Realizacja programu
6. Ewaluacja programu

1. Podstawy prawne:

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują:

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 59),*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 r., poz. 1591 ze zmianami 2018 poz. 1647),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 r., poz.703),*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno - pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2018 r., poz. 1601),*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2018 r., poz. 1675),*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 r., poz. 325 z późn. zm.).*

2. Założenia ogólne

Program realizacji WSDZ został opracowany na podstawie Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego i uwzględniono w nim wyniki przeprowadzonej diagnozy zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe w celu wsparcia uczniów w planowaniu dalszej edukacji i kariery zawodowej. Diagnozę przeprowadzono wśród uczniów klas VII i VIII. Wnioski z diagnozy pozwalają stwierdzić, że uczniowie:

- mają problemy z nazwaniem instytucji wspomagających planowanie kariery zawodowej,
- nie potrafią planować form kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- mają problem z określeniem swoich mocnych i słabych stron oraz określeniem predyspozycji zawodowych,

Program obejmuje treści i działania, które realizowane będą w ramach:

- zajęć z doradztwa zawodowego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 109 ust.1 pkt. 7 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.,
- zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej,
- przedsięwzięć i różnorodnych form wsparcia udzielanych uczniom w szkole przez nauczycieli podczas bieżącej pracy, w tym także w formie wycieczek zawodoznawczych czy też na zajęciach z nauczycielem wychowawcą.

3. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w szkole podstawowej i przedszkolu mają na celu wspieranie dzieci i uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku prac.

4. Treści programowe oraz efekty realizacji programu

Planowane działania uwzględniają zasoby szkoły, potrzeby i możliwości oraz treści programowe w obszarach:

- Poznanie siebie
- Świat zawodów i rynek pracy
- Rynek edukacyjny i uczenia się przez całe życie
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych

Treści szczegółowe stanowią załącznik do programu.

Program umożliwia:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno - zawodowych,

- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego,
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określanie zakresu ich odpowiedzialności.

Ponadto sprawnie funkcjonujący system doradztwa zawodowego, dzięki zaangażowaniu wszystkich nauczycieli, wychowawców, specjalistów w szkole oraz podmiotów współpracujących w zakresie wsparcia rozwoju zawodowego uczniów daje efekt współdziałania.

5. Realizacja programu

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego określa:

A. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:

- tematykę działań,
- metody i formy działań z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach,
- terminy realizacji działań,
- osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań.

B. Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań z doradztwa.

- PPP w Szczytnie,
- szkoły ponadpodstawowe w regionie,
- lokalni przedsiębiorcy,
- Nadleśnictwo w Spychowie.

TREŚCI REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

●PRZEDSZKOLE

TREŚĆ	CELE SZCZEGÓŁOWE/ DZIECKO:	TEMAT/DZIAŁANIE	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY	PODMIOT WSPIERAJĄCY	ODBIORCY
1. POZNANIE SIEBIE	1. OKREŚLA, CO LUBI ROBIĆ	1. Moje pierwsze portfolio	zabawy organizowane przez nauczyciela	cały rok	wychowawca	nauczyciel języka angielskiego, religii	dzieci starsze i młodsze
		2. Zabawy dzieci w kąciku zainteresowań	zabawy konstrukcyjne, tematyczne, manipulacyjne	cały rok	wychowawca	nauczyciel języka angielskiego, religii	dzieci starsze i młodsze
		3. Draw your favourite toy. Rysowanie ulubionej zabawki.	wykonanie obrazka, wyklejanka	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	wychowawca	dzieci 6 - letnie
	2. PODAJE PRZYKŁADY RÓŻNYCH ZAINTERESOWAŃ	1. Urządzamy kąciki zainteresowań	praca w grupach	zgodny z tematyką planu pracy	dzieci z wychowawcą	rodzice, wychowawcy grup	dzieci starsze i młodsze
	3. OKREŚLA, CO ROBI DOBRZE.	1. Staram się być lepszy.	drama biblijna, rozmowa kierowana	kwiecień	n-l religii	wychowawcy	dzieci starsze
		2. Co potrafię robić dobrze?	zagadki, tworzenie kolażu o sobie, obrazowanie najbardziej lubianych czynności	praca plastyczna, pantomima	wychowawca	rodzice	dzieci starsze i młodsze
		3. The best robot. Oglądanie filmu, wybór najlepszego robota	wykonanie pracy plastycznej	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	wychowawcy	dzieci starsze
	4. PODEJMUJE DZIAŁANIA I OPISUJE, CO Z NICH WYNIKNEŁO DLA NIEGO I DLA INNYCH	1. Dzień inny niż wszystkie	ćwiczenia praktyczne, praca w grupach	cały rok	wychowawcy	nauczyciel języka angielskiego i religii	rodzice
		2. Udział w uroczystościach szkolnych.	działania, role dzieci, praca w grupach	cały rok, według kalendarza imprez	wychowawcy	nauczyciel języka angielskiego i religii	dzieci, zaproszeni goście, rodzice, dziadkowie
		3. Praca Jezusa.	zabawa-drama	styczeń	nauczyciel religii	wychowawca	dzieci starsze
2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	1. ODGRYWA RÓŻNE ROLE ZAWODOWE W ZABAWIE	1. A farmer. Oglądamy i odgrywamy historyjkę.	wcielanie się w rolę rolnika	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	wychowawca	dzieci młodsze
		2. Podróż po świecie pociągiem.	rozmowa kierowana, odgrywanie ról, metoda sytuacyjna	II półrocze	wychowawca	-	wszystkie dzieci
	2. PODAJE NAZWY ZAWODÓW WYKONYWANYCH PRZEZ OSOBY W JEGO NAJBLIŻSZYM OTOCZENIU I NAZWY TYCH ZAWODÓW, KTÓRE WZBUDZIŁY JEGO ZAINTERESOWANIE	1. Kształtowanie mowy opowieściowej. Zabawa zgadnij, kto to.	opisywanie obrazków, nazywanie zawodów	cały rok	logopeda wychowawcy	rodzice	dzieci objęte terapią

		2. Kocham moich rodziców	rozmowa kierowana	maj	nauczyciel religii	rodzice, wychowawcy	dzieci starsze
		3. Dzień Strażaka. Zapoznanie z zawodem i jego obowiązkami.	wycieczka do OSP Dąbrowy, rozmowa ze strażakami, pokaz sprzętu gaśniczego	maj	wychowawcy	rodzice, strażacy	wszystkie dzieci
		4. W bibliotece. Zapoznanie z zawodem bibliotekarza	wycieczka do biblioteki	kwiecień	wychowawcy	rodzice, bibliotekarz	wszystkie dzieci
		5. Święto Drzewa. Zapoznanie z zawodem leśnika	rozmowa z leśnikiem, pogadanka, pokaz maszyn	październik	wychowawcy	rodzice, pracownicy nadleśnictwa	wszystkie dzieci
3. WSKAZUJE ZAWODY ZAANGAŻOWANE W POWSTAWIANIE PRODUKTÓW CODZIENNEGO UŻYTKU ORAZ W ZDARZENIA, W KTÓRYCH DZIECKO UCZESTNICZY, TAKIE JAK WYJŚCIE NA ZAKUPY, KONCERT, POCZTĘ		1. W zagadce ukryty jest zawód.	zajęcia plastyczne	II półrocze	wychowawcy	koledzy i koleżanki z grupy	wszystkie dzieci
		2. Kształtowanie mowy opowieściowej. Historyjki 4-, 5-obrazkowe.	opisywanie obrazków, nazywanie zawodów i narzędzi pracy, zakres obowiązków	cały rok	logopeda wychowawcy	wychowawcy	dzieci objęte terapią
		3. A farmer. Oglądamy historyjkę.	obowiązki rolnika, narzędzia i wytwory jego pracy - rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	wychowawcy	dzieci starsze
		4. Co potrafią sprawne ręce? Stolarz.	wycieczka do stolarni. Pogadanka, pokaz narzędzi i wytworów pracy stolarza	II półrocze	wychowawcy	rodzice	wszystkie dzieci
		5. W sklepie.	wycieczka do sklepu, poznanie miejsca pracy i obowiązków sprzedawcy, dostawcy, właściciela sklepu	II półrocze	wychowawcy	rodzice	wszystkie dzieci
		6. Krawcowa. Poznanie rekwizytów krawcowej i polisensoryczne rozpoznawanie materiałów.	zabawa dydaktyczna	I półrocze	wychowawca	koledzy i koleżanki z grupy	dzieci młodsze
4. PODEJMUJE PRÓBY POSŁUGIWANIA SIĘ PRZYBORAMI I NARZĘDZIAMI ZGODNIE Z ICH PRZEZNACZENIEM		1. Jestem twórcą.	zajęcia plastyczno-techniczne	II półrocze	dzieci, wychowawca	koledzy i koleżanki z grupy	rodzice
		2. Mapa. Zabawy konstrukcyjne połączone z konstruowaniem mapy	zajęcia plastyczne, zabawy konstrukcyjne	I półrocze	wychowawca grupy	rodzice	dzieci
5. OPOWIADA O SOBIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ		1. Moja ulubiona zabawka	zajęcia plastyczne, wykonanie pracy dowolną techniką	I półrocze	wychowawca	rodzice	dzieci
		2. Gdzie mieszkam?	opowiadanie o miejscu zamieszkania, rozmowa	I półrocze	wychowawca	-	dzieci młodsze
		3. Bóg jest blisko każdego człowieka. Zapoznanie się.	pogadanka, rozmowa kierowana	wrzesień	nauczyciel religii	wychowawcy	dzieci starsze
		4. Draw yourself in the mirror.	rysowanie swojego portretu, rozpoznawanie dzieci po obrazkach	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	wychowawcy	dzieci starsze

		5. Moje zainteresowania i pasje.	pokaz, prezentacje	grudzień	wychowawca	rodzice	wszystkie dzieci
3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	1. NAZYWA ETAPY EDUKACJI	1. Jak jest w szkole ?	wycieczka do klasy I	maj	wychowawca	wychowawca kl. I	dzieci starsze
		2. Kiedy będę duży ...	pogadanka, praca plastyczna	maj	wychowawca	wychowawca kl. I	dzieci starsze
	2. NAZYWA CZYNNOCI, KTÓRYCH LUBI SIĘ UCZYĆ	1. U źródeł wiedzy.	wycieczka do biblioteki, pogadanka	kwiecień	wychowawca	bibliotekarz	wszystkie dzieci
		2. Poznajemy się.	Rozmowa o obowiązkach w domu i w przedszkolu	I półrocze	logopeda	rodzice, wychowawca	Dzieci objęte terapią
		3. Jaką wielką radość masz, gdy...	zabawa w kole	październik	wychowawca	koledzy i koleżanki	wszystkie dzieci
4. PLANOWANIE WŁAŚCIWEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO- ZAWODOWYCH	1. OPOWIADA, KIM CHCIAŁBY ZOSTAĆ.	1. Ja w przyszłości.	praca plastyczna, rysowanie siebie za 20 lat	grudzień	wychowawca	-	dzieci młodsze
		2. Poznajemy się.	rozmowa o zainteresowaniach	I półrocze	logopeda	rodzice	dzieci objęte terapią
		3. Album rodzinny	rozmowa, pokaz	grudzień	wychowawca	wychowawcy	wszystkie dzieci, rodzice
	2. NA MIARĘ SWOICH MOŻLIWOŚCI PLANUJE WŁASNE DZIAŁANIA LUB DZIAŁANIA GRUPY RÓWIEŚNICZEJ PRZEZ WSKAZANIE POJEDYNCZYCH CZYNOŚCI I ZADAŃ NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI CELU.	1. Urządzamy kącik zainteresowań.	praca w grupach	zgodnie z tematyką planu pracy	wychowawca, dzieci	rodzice	wszystkie dzieci
		2. Wybór zabawy lub pomocy logopedycznej.	dokonywanie wyboru przez dziecko celem wzmocnienia motywacji w czasie ćwiczeń	cały rok	logopeda	koleżanki i koledzy z grupy	dzieci objęte terapią
		3. Mój wynalazek- wykonanie projektu własnego wynalazku z dostępnych materiałów.	praca plastyczna, prezentacja	luty	wychowawca	wychowawcy, personel	dzieci młodsze
		4. Jestem dyżurnym	pełnienie dyżuru w przedszkolu	cały rok	wszystkie dzieci	wszyscy nauczyciele, personel	wszystkie dzieci
		5. Drzewo mojej rodziny.	pogadanka, zajęcia plastyczne	październik	wychowawca, dzieci	-	dzieci, rodzice
	3. PODEJMUJE PRÓBY DECYDOWANIA W WAZNYCH DLA NIEGO SPRAWACH, INDYWIDUALNIE I W RAMACH DZIAŁAŃ GRUPY RÓWIESNICZEJ	1. Nasze zasady. Stworzenie regulaminu grupy, kształtowanie umiejętności argumentacji wnioskowania.	rozmowa, dyskusja, giełda pomysłów	wrzesień	wychowawca	wszyscy nauczyciele, personel	wszystkie dzieci

● KLASY I - III

TREŚĆ	CELE SZCZEGÓŁOWE/ UCZEŃ:	TEMAT/DZIAŁANIE	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY	PODMIOT WSPIERAJĄCY	ODBIORCY
1. POZNANIE SIEBIE	1. OPISUJE SWOJE ZAINTERESOWANIA I OKREŚLA, W JAKI SPOSÓB MOŻE JE ROZWIJAĆ	1. A family day out. Życie rodzinne w Wielkiej Brytanii i w Polsce.	wykonanie plakatu o spędzaniu czasu wolnego z rodziną	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. I
		2. Rozmowa na temat swoich zainteresowań, zawodów wykonywanych przez najbliższych.	pogadanka	październik	oligofrenopedagog wychowawcy	-	uczniowie objęci terapią
		3. Kim chcesz zostać w przyszłości ? Nazwy zawodów.	kalambury	październik	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. II
		4. Naśladuję Jezusa w dobroci.	rozmowa, prezentacja ilustracji	listopad	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. II
	2. PREZENTUJE SWOJE ZAINTERESOWANIA WOBEC INNYCH.	1. Do you like fish ? Upodobania kulinarne.	rozmowa	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. II
		2. Poznanie szkoły i osób pracujących w szkole.	wycieczka po szkole, rozmowa z pracownikami, zabawa <i>Zgadnij, kto to</i> , prezentacja siebie	wrzesień	nauczyciel wychowawca	pracownicy szkoły	uczniowie kl. I
		3. Poznajemy się.	rozmowa o zainteresowaniach, wykonanie obrazka	I półrocze	logopeda wychowawca	-	ucz. kl. I-III objęci terapią
	3. PODAJE PRZYKŁADY RÓŻNORODNYCH ZAINTERESOWAŃ LUDZI.	1. Moje zajęcia podczas ferii.	zgadywanka, pantomima	styczeń	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. II
	4. PODAJE PRZYKŁADY SWOICH MOCNYCH STRON W RÓŻNYCH OBSZARACH.	1. Lekcje powtórzeniowe, Round up, kontrola postępów	ocena własnych postępów w nauce	po zakończeniu każdego rozdziału	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. I
		2. Okazujemy miłość w rodzinie.	zabawa z piłką, rozmowa kierowana	listopad	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. I
	5. PODEJMUJE DZIAŁANIA W SYTUACJACH ZADANIOWYCH I OPISUJE, CO Z NICH WYNIKNEŁO DLA NIEGO I INNYCH.	1. Edukacja społeczna. Wykorzystanie pracy zespołowej w procesie uczenia się.	praca w parach lub małych grupach (dobór uczniów o różnych zdolnościach)	cały rok	wszyscy nauczyciele	wychowawca, rodzice	uczniowie kl. I-III
	2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY	1. ODGRYWA RÓŻNE ROLE ZAWODOWE W ZABAWIE.	1. Kocham moich rodziców	odpowiedzi, inscenizacja, praca z ilustracjami	grudzień	nauczyciel religii	-
2. Zawody moich rodziców.			kalambury, scenki dramatyczne	wrzesień	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I
3. Prawda czy fałsz?			wskazywanie poprawnych i błędnych, naśladowanie czynności w parach	cały rok	logopeda	-	dzieci objęte terapią

	4. Jesienne zajęcia.	naśladowanie czynności w parach	październik, listopad	uczniowie kl. II	-	koledzy, koleżanki
	5. Wyprawa na rynek po owoce.	zabawa w odgrywanie ról	I półrocze	n-l języka angielskiego	-	uczniowie kl. II
2. PODAJE NAZWY ZAWODÓW WYKONYWANYCH PRZEZ OSOBY W JEGO BLIŻSZYM I DALSZYM OTOCZENIU ORAZ OPISUJE PODSTAWOWĄ SPECYFIKĘ PRACY W WYBRANYCH ZAWODACH.	1. Wyrażam miłość do swojej mamy.	opowiadanie, rozmowa kierowana	maj	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. I
	2. Zajęcia i zawody ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz przedstawicieli zawodów użyteczności publicznej	zagadki, konkurs pantomimiczny, gra typu memory	październik	nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I
	3. Opieka nad zwierzętami domowymi, praca weterynarza.	scenki, zabawy naśladowcze, pogadanka	listopad	nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I
	4. Our food. Poznawanie źródeł pochodzenia różnych produktów.	rozmowa	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. I
	5. Ćwiczenia usprawniające percepcję słuchową-rozpoznawanie zawodów oraz ich omawianie na podstawie dźwięków.	nagrania dźwięków	I półrocze	oligofrenopedagog, pedagog, n-l ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I-III
	6. How much is it ? Pytanie o cenę, zwroty używane podczas zakupów.	słuchanie	I i II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. II
3. OPISUJE , CZYM JEST PRACA, OMAWIA JEJ ZNACZENIE W ŻYCIU CZŁOWIEKA NA WYBRANYCH PRZYKŁADACH.	1. Poznajemy rodzinny dom Jezusa w Nazarecie.	scenki, rozmowa kierowana	styczeń	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. I
	2. Praca w polu.	wycieczka po okolicy, zabawy dźwiękonaśladowcze	kwiecień	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I
	3. Kto nam pomaga? Praca strażaka, policjanta.	pogadanka, ważne numery alarmowe	II półrocze	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	funkcjonariusz policji	uczniowie kl. I-III
	4. Skąd mamy warzywa? Praca sadownika, ogrodnika.	rozmowa kierowana	wrzesień, październik	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. II
	5. Na wsi. Opisywanie obrazków.	nazywanie zawodów, podawanie zakresu obowiązków	cały rok	logopeda	-	uczniowie objęci terapią
	6. Układanie historyjek obrazkowych. Rozmowa n/t zawodów przedstawionych na ilustracjach.	rozmowa kierowana	styczeń	oligofrenopedagog pedagog n-l ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I-III
4. OMAWIA ZNACZENIE ZAANGAŻOWANIA RÓŻNYCH ZAWODÓW W KSZTAŁT OTOCZENIA, W KTÓRYM	1. Co szkodzi naszej planecie? Zagrożenie dla środowiska, korzyści czerpane z lasu. Praca leśnika i ekologa.	rozmowa kierowana, zgaduj-zgadula, gra planszowa	marzec	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	spotkanie z leśniczym	uczniowie kl. I

	FUNKCJONUJE.	2. Moja babcia, mój dziadek. Wzbogacanie wiedzy o dawnych zawodach.	rozmowa, pokaz narzędzi	styczeń	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. II
		3. Explore 4 . Brytyjski krajobraz - gospodarstwo rolne.	rozmowa	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. I
	5. OPISUJE ROLĘ ZDOLNOŚCI I ZAINTERESOWAŃ W WYKONYWANIU DANEGO ZAWODU.	1. W teatrze . Praca aktora. Właściwe zachowanie w teatrze.	wycieczka do teatru/zabawa w teatr	kwiecień	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I
		2. Zdrowie jest ważne. Z wizytą u specjalisty.	rozmowa, pokaz, scenki dramatyczne	luty	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. II
	6. POSŁUGUJE SIĘ PRZYBORAMI I NARZĘDZIAMI ZGODNIE Z ICH PRZEZNACZENIEM ORAZ W SPOSÓB TWÓRCZY I NIEKONWENCJONALNY.	1. Robienie zakupów i rozpoznawanie rodzajów sklepów, przyporządkowanie zakupów - praca sprzedawcy.	zgadywanka, rozsypanka wyrazowa, zabawa w sklep z użyciem papierowych pieniędzy .	luty	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-	uczniowie kl. I
		2. Poznawanie zajęć kucharza , przetwory.	wykonanie soków, sporządzenie kompotu	październik	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	pracownik szkoły	uczniowie kl. II
		3. Praca w programie Scratch.	tworzenie skryptów w programie scratch	listopad	nauczyciel informatyki	wychowawca	uczniowie kl. II
		4. Shapes. Rozpoznawanie i nazywanie figur geometrycznych.	wykonanie obrazka z określonych figur	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. I
		5. Ćwiczenia usprawniające koncentrację, percepcję wzrokową przy użyciu komputerowych programów interaktywnych.	ćwiczenia interaktywne	cały rok	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	oligofrenopedagog	uczniowie biorący udział w zajęciach
	3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	1. UZASADNIA POTRZEBĘ UCZENIA SIĘ I ZDOBYWANIA NOWYCH UMIEJĘTNOŚCI.	1. Warto być sportowcem. Trening czyni mistrza.	rozmowa, wypowiedzi n/t,, Od porażki do sukcesu"	listopad	nauczyciel ed. wczesnoszkolnej	-
2. Round up. Kontrola postępów.			rozmowa, samoocena	cały rok	n-l języka angielskiego	-	uczniowie kl. I-III
3. Gramy czy programujemy ?			praca z programem komputer.	listopad	nauczyciel informatyki	wychowawca klasy	uczniowie kl. I-III
2. WSKAZUJE TREŚCI, KTÓRYCH LUBI SIĘ UCZYĆ.		1. Ćwiczenia usprawniające szereg zdolności.	rozmowa/ćwiczenia	cały rok	oligofrenopedagog, n-l ed. wczesnoszk.	-	ucz. biorący udział w zaj.
3. WYMIENIA RÓŻNE ŹRÓDŁA WIEDZY I PODEJMUJE PRÓBY KORZYSTANIA Z NICH.	1. Sposoby uczenia się języków obcych. Podawanie źródeł wiedzy i korzystanie z nich.	prezentacja źródeł, gry, słowniczki obrazkowe, strony internetowe, fiszki,	cały rok	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. I-III	
4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO ZAWODOWYCH	1. OPOWIADA, KIM CHCIAŁBY ZOSTAĆ I CO CHCIAŁBY ROBIĆ.	1. Poznajemy się.	rozmowa o zainteresowaniach, wykonanie obrazka	wrzesień, październik	logopeda n-l ed. wczesnoszk.	rodzice	dzieci objęte terapią
		2. Jestem pomocnikiem misjonarzy.	rozmowa	październik	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. II
		3. Rozmowa na temat różnych zawodów oraz czynności związanych z ich wykonywaniem.	rozmowa, obrazek	kwiecień	oligofrenopedagog	-	uczniowie biorący udział w zajęciach

2. PLANUJE SWOJE DZIAŁANIA LUB DZIAŁANIA GRUPY, WSKAZUJĄC NA PODSTAWOWE CZYNNOŚCI I ZADANIA NIEZBĘDNE DO REALIZACJI CELU.	1. Lekcje okolicznościowe. Festivals.	wspólne projekty, praca zespołowa , rozmowa	grudzień, kwiecień	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. I-III
	2. Are you ready? Sporty, umiejętności.	śpiewanie piosenek, przedstawianie ruchem, gestem treści , praca w zespole	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. II
3. PRÓBUJE SAMODZIELNIE PODEJMOWAĆ DECYZJE W SPRAWACH ZWIĄZANYCH BEZPOŚREDNIO Z JEGO OSOBĄ.	1. W czym jestem dobry? Mam wpływ na swoją naukę.	wybór trudności ćwiczeń, kolejności działań	cały rok	logopeda, n-l ed. wczesnoszk.	-	uczniowie objęci terapią
	2. Planowanie nauki. Wpływ ucznia na wyniki.	omawianie sposobów uczenia się, przygotowywania się do sprawdzianów, możliwości poprawienia oceny	cały rok	nauczyciel języka angielskiego	wychowawca, rodzice	uczniowie kl. I-III

● KLASY IV – VI

TRZEŚĆ	CELE SZCZEGÓŁOWE/ /UCZEŃ:	TEMAT/DZIAŁANIE	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY	PODMIOT WSPIERAJĄCY	ODBIORCY
1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	1. OKREŚLA WŁASNE ZAINTERESOWANIA I UZDOLNIENIA ORAZ KOMPETENCJE.	1. Moje hobby, moja pasja.	prezentacja zainteresowań, praca plastyczna	wrzesień	nauczyciel języka polskiego	rodzice	uczniowie kl. IV
		2. Cykl lekcji o przyjaźni.	omawianie lektur, plakaty, scenki, mini wywiady	listopad	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. IV i V
		3. Jaki jestem ?	rozmowa, autoprezentacja	wrzesień	logopeda, wychowawca	rodzice	uczniowie objęci terapią
		4. Moje zainteresowania.	drama, pogadanka	I półrocze	wychowawca klasy	-	uczniowie kl. V
		5. Śpiew w różnych odśłonach. Rodzaje głosów.	zadania o charakterze zabawy, śpiew indywidualny i grupowy	wrzesień	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. VI
		6. Emocje , ich rozpoznawanie, zdobywanie umiejętności komunikacji.	metody aktywne, pogadanka tematyczna	cały rok	pedagog, wychowawca	wychowawcy klas	uczniowie biorący udział w zajęciach
		7. Różne formy spędzania czasu wolnego.	czytanie tekstu, rozmowa	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. IV
		8. Zaglądamy do wnętrza komputera.	pogadanka, prezentacja	październik	nauczyciel informatyki	wychowawca	uczniowie kl. V
		9. Marzenia - jak je realizować.	dyskusja	maj	wychowawca klasy	rodzice	uczniowie kl. VI
	2. WSKAZUJE SVOJE MOCNE STRONY ORAZ MOŻLIWOŚCI ICH WYKORZYSTANIA W RÓŻNYCH DZIEDZINACH ŻYCIA.	1. Kim będę ?	ocena swoich możliwości, rozmowa	I półrocze	logopeda, wychowawca	-	uczniowie objęci terapią
		2. Warto być sobą ?	tworzenie prezentacji, rozmowa, praca plastyczna	I półrocze grudzień	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
		3. Jaki jestem ? Określanie swoich mocnych i słabych stron, ulubionych zajęć, zainteresowań.	zabawy, rywalizacja międzyklasowa	wrzesień, październik	oligofrenopedagog, wychowawca	-	uczniowie objęci terapią
		4. Gra w mini piłkę nożną, ręczną, siatkową. Gry i zabawy ruchowe z przyborami. Praca trenera, fizykoterapeuty, lekarza sportowego.	metody aktywne, grupowa	cały rok	nauczyciel wychowania fizycznego	-	uczniowie kl. IV
		5. Określanie mocnych stron, wykorzystanie ich jako predyspozycji w wyborze zawodów.	rozmowa, zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi	I i II półrocze	pedagog, wychowawca	wychowawcy klas	uczniowie biorący udział w zajęciach
6. Opisywanie swoich		scenki, pogadanka	październik	nauczyciel języka	-	uczniowie kl. IV	

	umiejętności za pomocą czasownika can.			angielskiego		
	7. Przeprowadzka Abrahama do Ziemi Kanaan.	analiza tekstu, pogadanka	styczeń	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. IV
	8. Talenty - mądre gospodarowanie.	praca w grupie,	styczeń	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. VI
	9. Oto ja ! Ćwiczenia pozwalające lepiej poznać siebie.	indywidualna, pogadanka	kwiecień	wychowawca klasy	pedagog	uczniowie kl. VI
3. PODEJMUJE DZIAŁANIA W SYTUACJACH ZADANIOWYCH I OCENIA SWOJE DZIAŁANIA FORMUŁUJĄC WNIOSKI NA PRZYSZŁOŚĆ.	1. Pozostać sobą czy dostosować się do grupy?	rozmowa o pozytywnych i negatywnych skutkach określonej postawy	I półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
	2. To takie proste! Ekologiczny stworek.	wykorzystanie materiałów odpadowych do wykonania prac wytwórczych	styczeń	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. V
	3. Obwody prostokątów. Pole prostokąta. Pole wielokątów.	działania praktyczne, rozwiązywanie zadań	II półrocze	nauczyciel matematyki	-	uczniowie kl. IV, V, VI, VII
	4. Skala na mapach i planach.	działania praktyczne i w zadaniach	I półrocze	nauczyciel matematyki, geografii	n-I matematyki, geografii	uczniowie kl. V, VI
	5. Nauka gry na flecie, cymbałkach.	indywidualna, grupowa	cały rok	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. IV, V
	6. Budowanie zachowań zgodnych z uniwersalnymi wartościami. Argumentacja.	grupowa, metody aktywne, pogadanka	cały rok	pedagog, wychowawca	wychowawcy klas	uczniowie biorący udział w zajęciach
	7. Tworzy prace w wybranych technikach plastycznych	metoda zajęć praktycznych	cały rok szkolny	nauczyciel plastyki	-	uczniowie kl. IV, V
	8. Niecodzienne, codzienne czynności młodych ludzi wykorzystujących ciekawe zajęcia.	czytanie, słuchanie, opisywanie czynności dnia codziennego	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. IV
	9. Od pasterza do króla - historia Dawida.	rozmowa kierowana	styczeń	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. V
	10. Praca w programie Scratch i Baltic.	pogadanka na temat pracy programisty	marzec, kwiecień	nauczyciel informatyki	wychowawca	uczniowie kl. V
	11. Kulturalni przy stole.	prezentacja scenek, wyciąganie wniosków	grudzień	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. IV
4. PREZENTUJE SWOJE ZAINTERESOWANIA I UZDOLNIENIA WOBEC INNYCH OSÓB Z ZAMIAREM	1. Inscenizacja baśni i mitu.	odgrywanie ról	grudzień	n-I języka polskiego	-	uczniowie kl. IV i V
	2. Moje hobby.	prezentowanie zainteresowań przed grupą	I półrocze	logopeda, wychowawca	-	uczniowie objęci terapią

	ZACIEKAWIENIA ODBIORCÓW.	3. Czytamy wiersze naszych rówieśników.	pisanie i czytanie wierszy	I półrocze	n-l języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
		4. Recytacja wierszy.	klasowy konkurs czytelniczy	2 razy w roku	n-l języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
		5. Głośne czytanie fragmentów utworów.	klasowy konkurs czytania	kilka razy w roku	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
		6. Nauka indywidualna śpiewu piosenek z repertuaru danej klasy.	prezentacja na uroczystościach szkolnych, udział w konkursach	cały rok	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. IV-VI, zaproszeni goście
		7. Wzmacnianie samoceny i pozytywnego obrazu własnej osoby.	autoprezentacja	cały rok	pedagog	wychowawcy klas	uczniowie biorący udział w zajęciach
		8. Udział w konkursach plastycznych.	działania kreatywne	cały rok	nauczyciel plastyki	-	uczniowie
		9. Tworzenie własnego profilu osobowego.	opisywanie siebie z podaniem danych osobowych i zainteresowań	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. IV
		10. Sport to moje zdrowie i moja pasja.	pogadanka z elementami dyskusji, praca w grupie	listopad	wychowawca klasy	nauczyciel wych. fizycznego	uczniowie kl. VI
2.ŚWIAT ZAWODÓW i RYNEK PRACY	1.WYMIENIA RÓŻNE GRUPY ZAWODÓW I PODAJE PRZYKŁADY ZAWODÓW CHARAKTERYSTYCZNYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP, OPISUJE RÓŻNE ŚCIEŻKI ICH UZYSKIWANIA ORAZ PODSTAWOWĄ SPECYFIKĘ PRACY W ZAWODACH	1.Poznajemy zawody.	wycieczka do biblioteki, stolarni, filmy edukacyjne	wrzesień, październik	wychowawca klasy	bibliotekarz	uczniowie kl. VI
		2. W roli dziennikarzy. Mit o Syzyfie.	rozmowa kierowana o pracy dziennikarza, jego cechach i predyspozycjach	II półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. V
		3. Jaki to zawód ?	rozpoznawanie zawodów na podstawie narzędzi pracy	I półrocze	logopeda	-	dzieci objęte terapią
		4. Rozmowa na temat różnych zawodów oraz czynności związanych z ich wykonywaniem.	rozmowa kierowana	marzec	oligofrenopedagog	-	uczniowie uczęszczający na zajęcia
		5. Od włókna do ubrania.	ocenia swoje predyspozycje techniczne w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia	październik	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. V
		6. Dom bez tajemnic.	mapa zawodów związanych z budową domu	wrzesień	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl.VI
		7. Turystyka w Polsce. Rolnictwo w Polsce. Przemysł wydobywczy i surowce mineralne w Polsce.	praca z tekstem, mapą, aplikacją internetową, rozmowa kierowana	I półrocze	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. V
		8. Bezpieczeństwo i ruch drogowy.	spotkanie z policjantem	II półrocze	nauczyciel techniki	funkcjonariusz policji	uczniowie kl. IV

		9. Brzmienie różnych instrumentów. Praca kompozytora, muzyka, instrumentalisty, śpiewaka operowego, autora tekstów, lutnika.	rozmowa kierowana, praca w grupach, praca zespołowa	cały rok	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. IV-VI
		10. Poznanie specjalizacji lekarskich, pracy pielęgniarki, farmaceutki, ratownika medycznego, laboranta, dietetyka, terapeutę.	praca w grupach, zespołach, scenki dramatyczne	cały rok	nauczyciel przyrody	pielęgniarka	uczniowie kl. IV
		11. Zdobywanie informacji na temat zawodów związanych z malarstwem, rzeźbą, grafiką i architekturą.	praca z tekstem, mapa myśli, pogadanka	cały rok	nauczyciel plastyki	-	uczniowie kl. IV-VI
		12. Zawody ludzi pracujących dla dobra dzieci. Rola nauczyciela wychowawcy.	pogadanka, film wideo	I półrocze	wychowawca	-	uczniowie kl. IV
		13. Czy nauka jest ważna? Rozmowa w oparciu o tekst An unusual head teacher.	czytanie, opisywanie umiejętności potrzebnych do wykonywania zawodu	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. V
		14. Różne zawody w kontekście przeczytanej historyjki.	rozmowa o planach zawodowych	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. V
		15. Egipt - kraina urodzaju i ziemią niewoli.	rozmowa kierowana	październik	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. IV
		16. Słowo zasiewem królestwa - przypowieść o siewcy	rozmowa kierowana, praca z tekstem	styczeń	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. VI
2. OPISUJE, CZYM JEST PRACA I JAKIE MA ZNACZENIE W ŻYCIU CZŁOWIEKA		1. Rodzina - moje okno na świat (zawody rodziców)	pogadanka, prezentacja, opis	I lub II półrocze	nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	-	uczniowie kl. V
		2. Święty Brat Albert - być jak bochen chleba.	rozmowa kierowana, prezentacja zdjęć	czerwiec	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. V
		3. W polu i w sadzie - praca rolnika. Pogoda i jej składniki. Praca meteorologa.	wycieczka, doświadczenie, obserwacje, dzienniki obserwacji pogody	wrzesień - listopad	nauczyciel przyrody	spotkanie z rolnikiem	uczniowie kl. IV
		3. Maria Skłodowska-Curie - polska noblistka.	praca z tekstem, rozmowa kierowana	I półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. IV
		4. Życie w III Rzeczypospolitej	praca z tekstem, rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. VI

	5. Cechy dobrego ucznia.	grupowa, metoda aktywnej współpracy, problemowa-realizacja w danym zawodzie	II półrocze	pedagog	-	uczniowie biorący udział w zajęciach
	6. Rozmowa o różnych zawodach - układanie historyjek obrazkowych do wybranych zawodów.	rozmowa kierowana, gry i zabawy	marzec	oligofrenopedagog	-	uczniowie biorący udział w zajęciach
	7. 12 prac Heraklesa. Czy Herakles mógłby być bohaterem dla współczesnych ludzi ?	dyskusja, kartka z pamiętnika	styczeń	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. V
	8. Praca w życiu człowieka.	dyskusja, praca w grupach	grudzień	wychowawca	pedagog	uczniowie kl. VI
	9. Praca zawodowa moich rodziców.	wywiad, pogadanka	I półrocze	wychowawca	rodzice	uczniowie kl. IV
3. PODAJE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA WYBORY ZAWODOWE	1. Opis gwiazdy muzyki - ćwiczenia w pisaniu.	czytanie, rozmowa, pisanie	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. V
	2. Zawód moich marzeń, droga do sukcesu.	prezentacje uczniów, dyskusja	II półrocze	wychowawca	-	uczniowie kl. VI
	3. Po krańce ziemi - apostolska misja.	pogadanka, praca z instytucjami	styczeń	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. IV
	4. To takie proste! Pudełko ze szpatułek. Mostek dla chomika.	ocena swoich predyspozycji, jaki zawód powinienem wybrać	listopad	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. V, VI
4. POSŁUGUJE SIĘ PRZYBORAMI I NARZĘDZIAMI ZGODNIE Z ICH PRZEZNACZENIEM ORAZ W SPOSÓB TWÓRCZY I NIEKONWENCJONALNY	1. Kreślenie figur geometrycznych.	ćwiczenia	II półrocze	nauczyciel matematyki	-	uczniowie kl. V-VIII
	2. Obserwacja przyrody za pomocą lupy, lunety, mikroskopu, kompasu, gnomonu, mapy.	wycieczki, zajęcia praktyczne	wrzesień - październik	nauczyciel przyrody	-	uczniowie kl. IV
	3. Tworzy prace plastyczne wykorzystując różne przedmioty i tworzywa, stosuje w działaniach różne podłoża i techniki rysunkowe, wykorzystuje określone techniki i materiały rzeźbiarskie	metoda zajęć praktycznych	cały rok	nauczyciel plastyki	-	uczniowie kl. IV-VI

		4. Ćwiczenia usprawniające koncentrację , percepcję wzrokową przy użyciu komputera oraz programów interaktywnych, sieci www.	praca z komputerem	listopad	oligofrenopedagog	-	uczniowie biorący udział w zajęciach
	5. WYJAŚNIA ROLĘ PIENIĄDZA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE I JEGO ZWIĄZEK Z PRACĄ	1. Bez umiaru. Bajka o rybaku i złotej rybce.	rozmowa na temat nauki płynącej z baśni	styczeń	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. IV
		2. Odgrywanie dialogu w sklepie. Kupujemy prezenty.	odgrywanie ról sprzedawca i klient, waluta	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. VI
		3. Średniowieczne miasto i wieś.	rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. V
		4. Eugeniusz Kwiatkowski i budowa Gdyni.	praca z tekstem	II półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. IV
		5. Jesteśmy razem - funkcja ekonomiczna.	pogadanka	I lub II półrocze	nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	-	uczniowie kl. IV
		6. Rozwiązywanie zadań tekst. Zakupy, obniżki, podwyżki.	zadania, obliczenia, rozmowa kierowana	I i II półrocze	nauczyciel matematyki	-	uczniowie kl. V i VI
		7. W pokoju nastolatka.	obliczanie kosztów wyposażenia pokoju	listopad	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. VI
		8. Opłaty domowe.	obliczanie kosztów zużycia prądu, wody, gazu	grudzień	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. VI
		9. Trening budżetowy. Umiejętne gospodarowanie pieniędzmi.	obliczenia, rozmowa kierowana	grudzień, styczeń	oligofrenopedagog	-	uczniowie biorący udział w zajęciach
3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	1. WSKAZUJE RÓŻNE SPOSOBY ZDOBYWANIA WIEDZY, KORZYSTAJĄC ZE ZNANYCH MU PRZYKŁADÓW ORAZ OMAWIA SWÓJ INDYWIDUALNY SPOSÓB NAUKI	1. Muszę czy chcę się uczyć ? Dlaczego ?	rozmowa kierowana, swobodne wypowiedzi uczniów	I półrocze	wychowawca	-	uczniowie kl.VI
		2. Technika wokół nas. Globalna wioska. Świat wielkich ludzi.	praca z tekstem, rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. VI
		3. Określanie stylów uczenia się. Techniki i metody uczenia się.	indywidualne ankiety, testy predyspozycji do uczenia się	cały rok	pedagog	-	uczniowie biorący udział w zajęciach
		4. Nasze hobby, czyli co zbieramy i dlaczego?	pokaz, opowiadanie, wystawa kolekcji	I, II półrocze	wychowawca	-	uczniowie kl. IV
		5. Jak się uczyć?	przykłady zdobywania wiedzy, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	cały rok	nauczyciele	wychowawca	uczniowie biorący udział w zajęciach

		6. Poćwiczmy przed sprawdzianem.	cykl lekcji , prezentowanie sposobu uczenia się i utrwalania wiedzy	cały rok	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
		7. Biologia jako nauka.	pogadanka, wyszukiwanie źródeł wiedzy	październik	nauczyciel biologii	bibliotekarz	uczniowie kl. V
		8. Jakie tajemnice kosmosu czekają na odkrycie?	konstruowanie pytań otwartych, prezentacje multimedialne	wrzesień	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. V
	2. WSKAZUJE PRZEDMIOTY SZKOLNE, KTÓRYCH LUBI SIĘ UCZYĆ.	1. Moja wymarzona szkoła, klasa.	praca projektowa.	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. IV
		2. Czy lubię chodzić do szkoły?	rozmowa, wyciąganie wniosków, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	cały rok	nauczyciele	wychowawca	uczniowie biorący udział w zajęciach
	3. SAMODZIELNIE DOCIERA DO INFORMACJI I KORZYSTA Z RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ WIEDZY.	1. Korzystaj ze słowników.	wykorzystanie różnych słowników na lekcji	cały rok	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
		2. Wokół mebli.	wyszukiwanie informacji o zastosowaniu mebli	grudzień	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. V
		3. Odszukiwanie w swoim otoczeniu ciekawych przykładów malowideł, dzieł architektury i obiektów sztuki użytkowej.	samodzielne zdobywanie informacji	cały rok	nauczyciel plastyki	-	uczniowie kl. VI
		4. Wyszukiwanie informacji na dany temat przy użyciu komputera oraz stron www.	adresy stron	grudzień	oligofrenopedagog, nauczyciel informatyk	-	uczniowie biorący udział w zajęciach
		5. Odczytywanie informacji z tabel i diagramów.	praca z tabelą, diagram	I półrocze	nauczyciel matematyki	-	uczniowie kl. VI
6. Sposoby zbierania informacji, życie kulturalne w regionie.		wywiad z babcią lub dziadkiem	I półrocze	wychowawca, nauczyciel geografii	babcia , dziadek ucznia	uczniowie kl. VI, VII	
7. Różne rodzaje szkół z różnych stron świata.		słuchanie, czytanie, wyszukiwanie w internecie	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. IV	
4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO - ZAWODOWYCH	1. OPOWIADA O SWOICH PLANACH EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	1. Różne zawody w kontekście przeczytanej historyjki.	rozmowa o planach zawodowych	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. V
		2. Opisywanie planów na przyszłość z zastosowaniem wyrażenia "be going to".	rozmowa kierowana, pisanie	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. VI
		3. „Gdybym był mądry i bogaty". O formach trybu przypuszczającego.	opowiadanie twórcze	I półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. V

2. PLANUJE SWOJE DZIAŁANIA LUB DZIAŁANIA GRUPY, WSKAZUJĄC SZCZEGÓŁOWE CZYNNOŚCI I ZADANIA DO REALIZACJICELU	1. Jak być dobrym zespołem klasowym ?	pogadanka, dyskusja, praca w grupie	listopad	wychowawca	-	uczniowie kl. VI
	2. Żyj aktywnie !	Opracowanie poradnika	II półrocze	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. VI
	3. Wykonanie zadań w parach bądź grupach.	Podział obowiązków, rozłożenie ich w czasie	Cały rok	nauczyciel języka polskiego	-	Uczniowie kl. VI
	4. Przygotowanie do recytacji.	samodzielny wybór tekstu, planowanie w czasie nauki utworu	cały rok	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VI
3. PRÓBUJE SAMODZIELNIE PODEJMOWAĆ DECYZJE W SPRAWACH ZWIĄZANYCH BEZPOŚREDNIO Z JEGO OSOBĄ	1. Uczeń ma wpływa na proces uczenia się.	uczeń wybiera narzędzia pracy, wskazuje umiejętności, które chciałby doskonalić	cały rok	logopeda, nauczyciel prowadzący zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	nauczyciel języka polskiego	uczniowie biorący udział w zajęciach
	2. Zdrowie na talerzu.	ułożenie menu	II półrocze	nauczyciel techniki	-	uczniowie kl. VI
	3. Rozwiązywanie konfliktów - postawa asertywności.	grupowa, indywidualna, scenki	II półrocze	pedagog	wychowawca	uczniowie kl. IV-VI

• **KLASY VII – VIII** W roku szkolnym 2023/2024 treści z klasy ósmej nie będą realizowane – brak oddziału.

TREŚĆ	CELE SZCZEGÓŁOWE/ /UCZEŃ:	TEMAT/ DZIAŁANIE	METODY I FORMY REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY	PODMIOT WSPIERAJĄCY	ODBIORCY
1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW	1. OKREŚLA WPŁYW STANU ZDROWIA NA WYKONYWANIE ZADAŃ ZAWODOWYCH	1. Zdrowie jako wartość .	praca z tekstem I. Krasickiego	I półrocze	n-I języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
		2. O co walczy bohater powieści K. Szymaneczki?	rozmowa kierowana, praca z tekstem	II półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
		3. Higiena i choroby aparatu ruchu.	prezentacja, film, pogadanka o pracy fizjoterapeuty	październik	nauczyciel biologii	wychowawca, pielęgniarka	uczniowie kl. VII
		4. Określenie własnych możliwości do wykonywania określonego zawodu.	rozmowa kierowana, pozytywne cechy osobowości, sfery pracy nad sobą	cały rok	pedagog	wychowawcy	uczniowie biorący udział w zajęciach
		5. Praca trenera emisji głosu, laryngologa, nauczyciela muzyki.	ćwiczenia głosowe	cały rok	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. VII
		6. Refleksje na temat ludzkiego losu.	analiza tekstów, dokonanie syntezy, rozmowa kierowana	wrzesień	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
		7. Jak osiągnąć szczęście ?	Praca z tekstem, rozmowa kierowana, udzielanie rad	wrzesień	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
	2. ROZPOZNAJE WŁASNE ZASOBY (ZAINTERESOWANIA, ZDOLNOŚCI, UZDOLNIENIA, KOMPETENCJE, PREDYSPOZYCJE ZAWODOWE)	1. Solo i na głosy. Muzyka jedno- i wielogłosowa.	wykonanie poznanych utworów solo i z podziałem na głosy, używanie terminów związanych z muzyką, gra na flecie	wrzesień - styczeń	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. VII
		2. Pieśni partyzanckie i żołnierskie, służba dla ojczyzny, praca żołnierza.	konkurs, prezentacja śpiewu w klasie	listopad	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. VII
		3. Czym jest genetyka ?	prezentacja multimedialna, rozmowa o pracy genetyka	październik	nauczyciel biologii	wychowawca	uczniowie kl. VIII
		4. Człowiek a środowisko.	pogadanka na temat pracy ekologa	II półrocze	nauczyciel biologii	wychowawca	uczniowie kl. VIII
		5. Anatomia a fizjologia.	pogadanka na temat pracy lekarzy o różnych specjalizacjach	cały rok	nauczyciel biologii	pielęgniarka	uczniowie kl. VII
		6. Wybitne osiągnięcia w dziedzinie chemii.	pogadanka na temat pracy w laboratorium	kwiecień - maj	nauczyciel chemii	pielęgniarka szkolna	uczniowie kl. VII i VIII
		7. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...	rozmowa kierowana, karty pracy, filmy edukacyjne	I półrocze	doradca zawodowy	-	uczniowie kl. VIII
		8. Rozpoznaję swoje aspiracje.	ankieta, rozmowa kierowana	I półrocze	doradca zawodowy	-	uczniowie kl. VIII

	9. Zaprzyjaźnić się z innymi - wolontariat.	rozmowa kierowana, planowanie inicjatyw wolontariatu	październik	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. VII
	10. Uczeń zgłasza udział w konkursach przedmiotowych.	przygotowanie do konkursu, udział	zgodnie z harmonogramem konkursu	nauczyciel matematyki	-	uczniowie kl. VII
	11. Wypowiadanie się na temat popularnych zainteresowań, aktywności, sezonowych mód.	słuchanie, rozmowa, czytanie, mówienie	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. VIII
	12. Jaka jestem ? Określanie swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań i predyspozycji.	rozmowa kierowana, karta pracy	listopad	oligofrenopedagog	wychowawca	uczniowie biorący udział w zajęciach
	13. Wykonuje prace w wybranych technikach plastycznych. Udział w konkursach plastycznych	Metoda zajęć praktycznych, tworzenie wypowiedzi wizualnej z wykorzystaniem technik cyfrowych	cały rok	nauczyciel plastyki	organizatorzy konkursu	uczniowie kl. VII
	14. Poznaj samego siebie.	retoryka, sztuka przemawiania	wrzesień	n-I języka polskiego	wychowawca	uczniowie kl. VIII
3. DOKONUJE SYNTETY PRZYDATNYCH W PLANOWANIU ŚCIEŻKI EDUKACYJNO-ZAWODOWEJ INFORMACJI O SOBIE WYNIKAJĄCYCH Z AUTOANALIZY, OCEN INNYCH OSÓB ORAZ INNYCH ŹRÓDEŁ	1. Komunikacja i autoprezentacja.	rozmowa kierowana, karty pracy	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	2. Japonia - symbol nowoczesnej gospodarki.	praca z tekstem , aplikacja multimedialna	październik	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. VIII
	3. Mapa Karier.	indywidualna Praca z aplikacją, dokładne poznanie zawodu, ścieżki kariery, grupy zawodowej , analiza statystyk	I półrocze	doradca zawodowy	wychowawca	uczniowie kl. VIII
4. ROZPOZNAJE WŁASNE OGRANICZENIA JAKO WYZWANIA W ODNIESIENIU DO PLANÓW EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	1. Zna swoje możliwości w zakresie umiejętności matematycznych.	ocenianie bieżące, śródroczne, roczne	w każdym miesiącu	n-I matematyki	-	uczniowie kl. VII-VIII
	2. Człowiek w społeczeństwie.	rozmowa kierowana, praca z tekstem	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	3. Grupy społeczne.	praca z tekstem, rozmowa kierowana	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	4. Wypowiadanie się na temat zalet charakteru.	ćwiczenia rozumienia ze słuchu	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. VIII
	5. Zawody przyszłości.	karta pracy, analiza tekstów, porównanie własnych możliwości z wymaganiami	II półrocze	doradca zawodowy	wychowawca	uczniowie kl. VII

5. ROZPOZNAJE SWOJE MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA W ZAKRESIE WYKONYWANIA ZADAŃ ZAWODOWYCH I UWZGLĘDNI JE W PLANOWANIU ŚCIEŻKI EDUKACYJNO-ZAWODOWEJ	1. Moje sukcesy i porażki.	rozmowa kierowana	I półrocze	wychowawca, doradca zawodowy	-	uczniowie kl. VIII
	2. Ochrona środowiska przyrodniczego. Wykonanie albumu.	praca z aplikacją interaktywną	I półrocze	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. VII
	3. Lokaty bankowe.	praca z tekstem , rozwiązywanie zdań	I półrocze	n-l matematyki	-	uczniowie kl. VIII
	4. Pola wielokątów i brył.	praca z tekstem , rozwiązywanie zdań	I półrocze	n-l matematyki	-	uczniowie kl. VIII
	5. Opowiadanie o swoich wrażeniach i doświadczeniach.	rozmowa, pisanie, słuchanie	I półrocze	n-l języka angielskiego	-	uczniowie kl. VIII
	6. Pytanie ludzi o ich doświadczenia.	dialog , ćwiczenia w mówieniu	I półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. VIII
6. OKREŚLA ASPIRACJE I POTRZEBY W ZAKRESIE WŁASNEGO ROZWOJU I MOŻLIWE SPOSOBY ICH REALIZACJI	1. Rozpoznaje swoje aspiracje. Przeszkody - jak je pokonać ?	karta pracy, rozmowa kierowana	I półrocze	doradca zawodowy	-	uczniowie kl. VIII
	2. Rola kobiety we współczesnym świecie.	rozmowa kierowana	I półrocze	wychowawca	-	uczniowie kl. VIII
	3. Migracje wewnątrz w Polsce.	praca z tekstem, tablice statystyczne, wykreślanki	I półrocze	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. VII
	4. Migracje zagraniczne Polaków.	praca z tekstem, tablice statystyczne, wykreślanki	I półrocze	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. VII
7. OKREŚLA WŁASNĄ HIERARCHIĘ WARTOŚCI I POTRZEB.	1. Wartości moimi drogowskazami.	karta pracy, ankieta	I półrocze	doradca zawodowy	-	uczniowie kl. VIII
	2. Wartości i wybory - wprowadzenie do rozdziału.	rozmowa kierowana, kwestionariusz	I półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
	3. Co w życiu liczy się najbardziej?	ankiety, rozmowa kierowana	wrzesień	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. VIII
	4. To moje życie - sam o sobie decyduję	rozmowa kierowana, burza mózgów	wrzesień	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. VIII
	5. Budowanie właściwej samoceny, własnych zachowań według uniwersalnych wartości.	doskonalenie własnych predyspozycji zawodowych	cały rok	pedagog	-	uczniowie biorący udział w zajęciach

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

1. WYSZUKUJE I ANALIZUJE INFORMACJE NA TEMAT ZAWODÓW ORAZ CHARAKTERYZUJE WYBRANE ZAWODY, UWZGLĘDNIAJĄC KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODACH ORAZ MOŻLIWOŚCI ICH UZYSKIWANIA	1. Muzyka klasyczna, balet, opera, operetka. Praca kompozytora, muzyka instrumentalisty, śpiewaka operowego, dyrygenta.	rozmowa kierowana	listopad - maj	nauczyciel muzyki	-	uczniowie kl. VII
	2. Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodu fotografa.	praca z tekstem, dyskusja, mapa myśli	wrzesień - październik	nauczyciel plastyki	-	uczniowie kl. VII
	3. Poznanie zawodów związanych z branżą filmową.	praca z tekstem, dyskusja, mapa myśli	grudzień	nauczyciel plastyki	-	uczniowie kl. VII
	4. Wyszukiwanie informacji o danym zawodzie oraz ścieżkach ich uzyskania przy użyciu komputera oraz sieci www.	rozmowa kierowana	marzec	oligofrenopedagog	wychowawca	uczniowie biorący udział w zajęciach
	5. Prezentacja wybranego zawodu spośród gałęzi: rolnictwo, przemysł, usługi, turystyka, transport.	prezentacje uczniów, wyszukiwanie informacji	II półrocze	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. VII
	6. Służby ochrony prawa.	praca z tekstem, rozmowa kierowana, prezentacje	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	7. Czym jest samorząd?	praca z tekstem, rozmowa kierowana, prezentacje	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	8. Powiat i województwo.	praca z tekstem, rozmowa kierowana, prezentacje	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	9. Obywatel a organy samorządu.	praca z tekstem, rozmowa kierowana, prezentacje	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	10. Sądy i trybunały.	praca z tekstem, rozmowa kierowana, prezentacje	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	11. Media i opinia publiczna.	praca z tekstem, rozmowa kierowana, prezentacje	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	12. Organizacje międzynarodowe.	praca z tekstem, rozmowa kierowana, prezentacje	I półrocze	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	-	uczniowie kl. VIII
	2. PORÓWNUJE WŁASNE ZASOBY I PREFERENCJE Z WYMAGANIAMI RYNKU PRACY I OCZEKIWANAMI PRACODAWCÓW	1. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...	ankieta, rozmowa kierowana	I półrocze	wychowawca	doradca zawodowy
2. Grzeczność językowa w wypowiedziach publicznych.		praca z tekstem	I półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
3. W jaki sposób bronić się przed manipulacją?		wyszukiwanie informacji, praca z tekstem	II półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VII

3. WYJAŚNIA ZJAWISKA I TRENDY ZACHODZĄCE NA WSPÓŁCZESNYM RYNKU PRACY, Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNEGO I LOKALNEGO RYNKU PRACY.	1. Wpływ zmian politycznych i gospodarczych po 1989r. na strukturę zatrudnienia.	analiza tabel, danych statystycznych	II półrocze	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. VII
	2. Polska w latach 90-tych.	praca z tekstem, rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. VII
	3. Świat w erze globalizacji.	praca z tekstem, rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. VIII
	4. Wyzwania współczesnego świata.	praca z tekstem, rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel historii	-	uczniowie kl. VIII
	5. Osiągnięcia Polaków pochodzących z regionu, w którym mieszka uczeń, w różnych dziedzinach życia społeczno - gospodarczego	rozmowa, wyszukiwanie informacji	II półrocze	nauczyciel geografii	-	uczniowie kl. VII
4. UZASADNIA ZNACZENIE PRACY W ŻYCIU CZŁOWIEKA.	1. Wybieram szkołę i zawód.	prezentacje	II półrocze	wychowawca	doradca zawodowy	uczniowie kl. VIII
5. ANALIZUJE ZNACZENIE I MOŻLIWOŚCI DOŚWIADCZANIA PRACY.	1. Wypowiadanie się na temat przyszłych planów i czynności.	rozmowa kierowana, słuchanie, pisanie	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. VIII
	2. Dlaczego potrzebne jest nam doświadczenie ?	rozmowa kierowana, karty pracy	II półrocze	wychowawca	-	uczniowie kl. VIII
6. WSKAZUJE WARTOŚCI ZWIĄZANE Z PRACĄ I ETYKĄ ZAWODOWĄ.	1. Wypowiadanie się na temat powinności i konieczności.	czytanie , rozmowa	II półrocze	nauczyciel języka angielskiego	-	uczniowie kl. VIII
	2. Dlaczego uczciwość się opłaca?	scenki, rozmowa kierowana	maj	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. VII
	3. W jaki sposób bronić się przed manipulacją?	praca z tekstem, wyszukiwanie informacji, rozmowa kierowana	II półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VII
	4. Po co nam normy moralne ?	rozmowa kierowana, praca z tekstem	II półrocze	wychowawca	-	uczniowie kl. VIII
7. DOKONUJE AUTOPREZENTACJI.	1. Tworzenie wystaw prac uczniowskich.	dobór prac	cały rok	nauczyciel plastyki	-	uczniowie kl. VII
	2. Komunikacja i autoprezentacja.	karta pracy, praca z tekstem	II półrocze	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
	3. W obronie... Sztuka wygłaszania przemówień.	wygłaszanie przemówienia	wrzesień	nauczyciel języka polskiego	-	uczniowie kl. VIII
8. CHARAKTERYZUJE INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE PLANOWANIE ŚCIEŻKI EDUKACYJNO-ZAWODOWEJ, W TYM INSTYTUCJE RYNKU PRACY.	1. Instytucje rynku pracy.	pogadanka, prezentacja	I lub II półrocze	doradca zawodowy	pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Szczytnie	uczniowie kl. VII i VIII

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE	1. ANALIZUJE OFERTY SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH I SZKÓŁ WYŻSZYCH POD WZGLĘDEM MOŻLIWOŚCI DALSZEGO KSZTAŁCENIA, KORZYSTAJĄC Z DOSTĘPNYCH ŹRÓDEŁ INFORMACJI	1. Wyszukiwanie informacji o danych kierunkach kształcenia oraz szkołach przy użyciu komputera oraz sieci www.	rozmowa kierowana	kwiecień , maj	oligofrenopedagog	wychowawca	uczniowie biorący udział w zajęciach
	2. ANALIZUJE KRYTERIA REKRUTACYJNE DO SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH W KONTEKŚCIE ROZPOZNANIA WŁASNYCH ZASOBÓW	1. Moja ścieżka edukacyjna.	analiza warunków rekrutacji do poszczególnych szkół korzystając z Informatora dla ósmoklasistów	I półrocze	doradca zawodowy	wychowawca	uczniowie kl. VIII
	3. CHARAKTERYZUJE STRUKTURĘ SYSTEMU EDUKACJI FORMALNEJ ORAZ MOŻLIWOŚCI EDUKACJI POZAFORMALNEJ I NIEFORMALNEJ	1. System edukacji w Polsce.	pogadanka, prezentacja	I lub II półrocze	doradca zawodowy	pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Szczytnie	uczniowie kl. VII i VIII
	4. OKREŚLA ZNACZENIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE.	1. Stosowanie właściwego stylu uczenia się. Rozpoznawanie swoich możliwości. 2. Kursy i kariera zawodowa.	mocne i słabe strony, test predyspozycji uczenia się rozmowa kierowana	cały rok II półrocze	pedagog n-I języka angielskiego	- -	uczniowie biorący udział w zajęciach uczniowie kl. VIII
4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH	1. DOKONUJE WYBORU DALSZEJ ŚCIEŻKI EDUKACYJNO-ZAWODOWEJ SAMODZIELNIE LUB PRZY WSPARCIU DORADCZYM	1. Moja przyszła szkoła.	analiza ofert różnych szkół	II półrocze	doradca zawodowy	rodzice	uczniowie kl. VIII
	2. OKREŚLA CELE I PLANY EDUKACYJNO-ZAWODOWE, UWZGLĘDNIAJĄC WŁASNE ZASOBY	1. Dążenie do niezależności. Wychowanie i samowychowanie.	definiowanie pojęć, praca z tekstem	czerwiec	nauczyciel religii	-	uczniowie kl. VIII
	3. IDENTYFIKUJE OSOBY I INSTYTUCJE WSPOMAGAJĄCE PLANOWANIE ŚCIEŻKI EDUKACYJNO-ZAWODOWEJ I WYJAŚNIA, W JAKICH SYTUACJACH KORZYSTAĆ Z ICH POMOCY	1. Piszemy podania .	redagowanie podań, zapoznanie z dokumentacją, czytanie regulaminów rekrutacji	II półrocze	wychowawca	rodzice	uczniowie kl. VIII
	4. PLANUJE ŚCIEŻKĘ EDUKACYJNO-ZAWODOWĄ, UWZGLĘDNIAJĄC KONSEKWENCJE PODJĘTYCH WYBORÓW.	1. Zawody szkół wokół nas.	analiza ofert pobliskich i dalszych szkół	II półrocze	wychowawca	rodzice	uczniowie kl. VIII